

Opzet Beleidsplan Basisschool H.Henricus Hippolytushoef

Visie

We zien als school dat er een groep leerlingen is die op bovengemiddeld of (zeer)begaafd niveau presteert, deze leerlingen hebben specifieke onderwijsbehoeften. Wij, als school, willen voorzien in deze behoefte.

We hebben een missie om passend onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen te creëren, zodat zij zich als een zelfsturende, autonome leerling kunnen ontwikkelen en die een actieve bijdrage kunnen leveren aan de samenleving van de 21e eeuw.

Doel beleidsplan

Op volgorde van belangrijkheid staan hieronder de doelen van het onderwijs:

1. De leerlingen zitten goed in hun vel
  - Leerlingen zijn blij en gaan met plezier naar school toe. Dit betekent niet dat ze alles leuk vinden maar dat ze een positief beeld hebben van zichzelf, van school en hun plek daarin.
2. Leerlingen zijn productief en proactief
  - Leerlingen presteren op een niveau dat bij hun cognitieve en sociaal-emotionele capaciteiten hoort. Ze zijn zich bewust van hun talenten en hoe die in te zetten. Ze zijn in staat om met frustraties en uitdagende stof om te gaan. Ze zijn voorbereid op de eisen die op het middelbaar onderwijs aan ze gesteld worden.
3. Leerlingen halen de kerndoelen
  - Leerlingen hebben een goede beheersing van de stof die in de kerndoelen omschreven staat. We proberen binnen rede alle leerlingen dit in de gebruikelijke 8 jaar af te laten ronden. De leerlingen zijn goed voorbereid op de inhoud waar het middelbaar onderwijs op verder gaat.
4. Plusdoelen
  - De plusdoelen zijn gericht op het aanleren van vaardigheden. De belangrijkste vaardigheden zijn: Jezelf motiveren, omgaan met je overtuigingen, geheugen gebruiken, zelfstandig werken, samenwerken, omgaan met frustraties, het opsporen en oplossen van hiaten.
  - Deze plusdoelen halen we met behulp van plusmateriaal wat we selecteren als middel om de bovenstaande vaardigheidsplusdoelen te bereiken.

Doelgroep

- Intelligente leerlingen: beschikken over de leereigenschappen kenmerkend voor kinderen met een intelligentie op begaafd niveau (IQ 115-130).
De persoonskenmerken van het kind zijn minder optimaal, waardoor er bij deze leerlingen problemen kunnen zijn in het functioneren. Bij deze leerlingen zijn naast aanpassingen in het leerstofaanbod pedagogische aandachtspunten in de begeleiding aan de orde.
- Begaafde leerlingen: beschikken over de leereigenschappen kenmerkend voor kinderen met een intelligentie op begaafd niveau (IQ 115-130).
Bij deze leerlingen zijn er geen specifieke problemen in het functioneren en zijn in principe alleen didactische aanpassingen noodzakelijk.
- Hoog intelligente leerlingen: beschikken over de leereigenschappen, die kenmerkend zijn voor kinderen met een intelligentie op hoogbegaafd niveau (IQ >130). De persoonskenmerken van het kind zijn minder optimaal, waardoor er bij deze leerlingen problemen kunnen zijn in het functioneren. Bij deze leerlingen zijn naast aanpassingen in het leerstofaanbod pedagogische aandachtspunten in de begeleiding aan de orde.
- Hoogbegaafde leerlingen: beschikken over de leereigenschappen kenmerkend voor kinderen met een intelligentie op hoogbegaafd niveau (IQ >130), wat is vastgesteld door middel van Begaafdheidsonderzoek. Naar aanleiding van de suggesties en adviezen vanuit dit onderzoek wordt een specifiek plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd.

Signalering

We signaleren en registreren kinderen middels het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH). Daarnaast volgen we deze leerling door de hele schoolloopbaan. Hierbij gebruiken we de volgende praktische hulpmiddelen:

- Menstekening binnen 3 weken na start op school.
- Startformulier bij intake leerling (kleuter).
- Het aanbieden van plusstof aan die leerlingen en kijken naar hoe ze ermee omgaan
- Als eerste stap het signaleringsdeel van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH), vervolgens eventueel doortoetsen.
- Aanvullend onderzoek in de vorm van Intelligentieonderzoek – WISC aangevuld met Begaafdheidsonderzoek na bespreking in het ondersteuningsteam (OT) van de school.

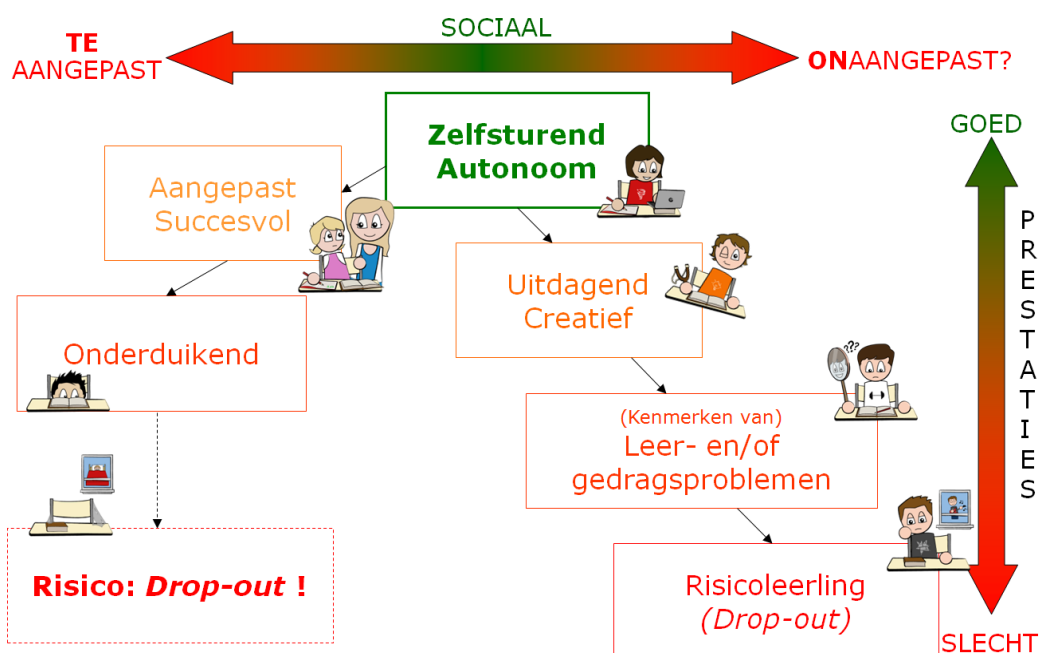
Procedure

In groep 1 wordt door iedere nieuwe leerling binnen 3 weken een ‘menstekening’ gemaakt, vervolgens wordt binnen zes weken na de instroom de Quickscan DHH ingevuld. Dit wordt herhaald in groep 3 binnen zes weken na de start van het schooljaar en aan het eind van groep 5. Dit gebeurt alleen voor leerlingen die nog niet eerder herkend zijn als begaafde leerling.

Verder kan de Quickscan worden ingezet voor nieuwe leerlingen die in een andere groep instromen of voor leerlingen waarbij vermoedens van begaafdheid bestaan. De Quickscan is een instrument dat de belangrijkste signalen voor mogelijke begaafdheid oppikt. Na het invullen geeft de scan per leerling aan of er indicaties voor mogelijke begaafdheid bestaan of niet. Indien er inderdaad aanwijzingen zijn die duiden op mogelijke begaafdheid, dan kan de leerkracht DHH inzetten voor het verdere traject.

Naast de Quickscan biedt DHH de mogelijkheid om gericht onderzoek te doen naar mogelijke begaafdheid bij leerlingen. Hiervoor maakt het programma, naast toets- en observatiegegevens, gebruik van leerkracht-, leerling- en oudervragenlijsten. Deze lijsten kunnen in gesprek met elkaar worden vergeleken. Aan de hand van alle verzamelde gegevens geeft het programma aan of er sprake lijkt te zijn van begaafdheid of dat hier te weinig aanwijzingen voor zijn. Verder geeft het programma aan welke leerling-kenmerken aandacht behoeven (bijvoorbeeld zelfvertrouwen, motivatie, taakgerichtheid, etc.). Het programma geeft vervolgens een aantal adviezen over op welke wijze je hiermee aan de slag zou kunnen gaan. Wij gebruiken het DHH voor signalerend en diagnostiserend onderzoek en voor advies m.b.t. compacten en verrijken. Het volgen van de verdere ontwikkeling van de leerling gebeurt vervolgens via toetsing en invullen en bijhouden van het Groeidocument.

Persoonlijke ontwikkeling

De leerlingen leren om te kijken naar hun sociale gedrag als ook naar hun prestaties. Het bovenstaande model kan de leerkrachten en begeleiders handvatten geven om het plan van aanpak op de behoefte en leerstijl van de leerling aan te passen. De leerling kan persoonlijke leerdoelen in kaart brengen door middel van de LOOD lijsten, de leerstof overstijgende onderwijsbehoeften en doelen lijst voor kinderen.

Verrijkingwerk

De tijd die na het behalen van de kerndoelen op eigen niveau over is wordt besteed aan plusdoelen: eerst vakgebonden verdieping (verder uitdiepen van bestaande onderwerpen), daarna verrijking in de vorm van verbreding (meer onderwerpen)

Het uitgangspunt bij de verrijking is het opdoen van vaardigheden:

- Leren Leren
- Leren Denken
- Leren Leven

Zie kopje 'uitvoering' voor de specifieke methodes die gebruikt worden voor de verrijking en verdieping.

Uitvoering - In de klas

De leerling krijgt de lessen rekenen, taal, spelling, begrijpend lezen aangeboden via de compacting die in de methode zit of via de routeboekjes van SLO. Hierin kiest de leerkracht of hierbij nog extra opdrachten gemaakt moeten worden of dat er nog verder gecompact moet worden. Door leerstof te compacten wordt het aanbod voor deze groep leerlingen al een stuk aantrekkelijker, omdat niet alles stap voor stap wordt uitgelegd. Op deze wijze blijft er ook ruimte over om tot verrijking over te gaan.

Verrijkingsactiviteiten zijn waardevol wanneer zij naast het bevorderen van feitenkennis de leerling motiveren om handige leer- en denkstrategieën eigen te maken. Zo kan de leerling zich op een breder vlak ontwikkelen.

Groep	Kerndoelen	Verdieping en-	Verrijking
½	OVM Quickscan DHH, zes weken na binnenkomst.	Verdiepende vragen (Integratiematrix Bloom) Opdrachtenwaaier: Excellentie in ontwikkeling Denksleutels	Smartgames Acadin Lees/schrijfaanbod
3	Wereld in Getallen boek 3a en 3b Veilig leren lezen Quickscan DHH	Plusboek methode Zon versie	Rekentijgers of Kien Acadin Smartgames
4	Wereld in Getallen boek 4a en 4b Taal in beeld Nieuwsbegrip AA Argus Clou	Plusboek methode Nieuwsbegrip XL op functioneringsniveau Boom van Bloom	Rekentijgers of Kien Slimme taal Acadin Smartgames
5	Wereld in Getallen boek 5a en 5b Taal in beeld Nieuwsbegrip A Argus Clou Quickscan DHH	Plusboek methode Nieuwsbegrip XL op functioneringsniveau Boom van Bloom	Rekentijgers of Kien Slimme taal Acadin Smartgames Werken met mindmaps
6	Wereld in Getallen boek 6a en 6b Taal in beeld Nieuwsbegrip B Argus Clou	Plusboek methode Nieuwsbegrip XL op functioneringsniveau Boom van Bloom	Rekentijgers of Kien Slimme taal Acadin
7	Wereld in Getallen boek 7a en 7b	Plusboek methode	Rekentijgers of Kien

	Taal in beeld Nieuwsbegrip B Argus Clou	Nieuwsbegrip XL op functioneringsniveau Boom van Bloom	Slimme taal Snappet Wiskunde Topklassers Vreemde talen Acadin
8	Wereld in Getallen boek 8a en 8b Taal in beeld Nieuwsbegrip B/C? Argus Clou	Plusboek methode Nieuwsbegrip XL op functioneringsniveau Boom van Bloom	Rekentijgers of Kien Slimme taal Snappet Wiskunde Topklassers Vreemde talen Acadin en/of project 'Ik leer digitaal'.

Kerdoelen

- Leerlingen worden geplaatst in de groep die correspondeert met hun leeftijdsniveau
  - Alleen kinderen die minimaal 2 jaar voorlopen op alle gebieden (sociaal-emotioneel, cognitief, motorisch) worden als uitzondering besproken om een klas over te slaan, dit is echter niet gewenst. Hierbij gebruiken we de versnellingswenselijkheidlijst (VWL) en de leerling wordt in het OT besproken.
  - Leerlingen die op een bepaald onderdeel voorlopen laten we binnen rede (algemeen uitgangspunt 1,5 jaar voorsprong op zijn/haar leeftijdsgenoten) op extra verrijking focussen tot ze weer op hun groeps/leeftijdsniveau zijn.
  - Kinderen die achterlopen krijgen minder verrijking tot ze weer op hetzelfde niveau zijn als leeftijdsgenoten in het reguliere onderwijs.
  - Het productief vermogen wordt allereerst ingezet om de kerndoelen te halen.
  - Het doel is dat kinderen minimaal op alle gebieden gelijk presteren aan hun leeftijdsgenoten. Het doel is expliciet niet om dit zo snel mogelijk te doen.
  - Leerlingen met een voorsprong op een bepaald gebied worden elke 6 maanden getoetst om te controleren of de stof uit het verleden nog beheerst wordt en of er geen hiaten opgelopen zijn.
- Groep 1 en 2
  - In principe wordt er geen lees/schrijfonterwijs gegeven, er kunnen individuele uitzonderingen worden gemaakt,
  - De focus ligt op het relevant maken van de activiteiten en deze uitleggen,
  - Lezen wordt zeker niet ontmoedigd maar ook niet aangemoedigd,
  - Kinderen die graag met schrijven aan de slag willen krijgen oefeningen uit Schrijfdans.

Acadin

Acadin wordt ingezet naast compacting van de reguliere lesstof. Ook kan Acadin projectmatig worden ingezet als verdieping en verrijking. De leerlingen die met het protocol DHH gevolgd worden komen in aanmerking voor het werken met Acadin. Het programma wordt zoveel mogelijk binnen de groep ingezet, zodat de leerkracht het overzicht en de verantwoording kan behouden over de vorderingen. Samenwerking tussen leerlingen wordt wel gestimuleerd.

Wenselijk is dat er een vast moment in de week instructie wordt gegeven aan de leerling of een groepje leerlingen. Vervolgens geeft de leerkracht ruimte om in de klas te werken aan de taak, bij voorkeur in de weektaak.

De ICT-er koppelt een leerling aan de begeleider (de leerkracht). De leerkracht deelt de lessen en projecten verder in op bijv. interessegebied van de leerling en op niveau.

Feedback wordt gegeven via het programma zelf maar wordt ook toegelicht in een gesprek. De cijfermatige feedback komt terug in het rapport van de leerling.

Uitvoering – Eigenaarschap

Het beleidsplan wordt bewaakt en bijgewerkt door de werkgroep HB. Haar taken zijn:

- Waar nodig bijwerken van het beleidsplan
- Adviseren van collega's

- Het begeleiden en invullen van actie/handelsplannen voor specifieke leerlingen
- Begeleiden van lastige signaleringsgevallen
- Reactie op vragen/klachten/opmerkingen ouders/kinderen/collega's.

De werkgroep wordt bemand door:

- IB'er
  - Monique: aanspreekpunt voor vragen en begeleiding zorgleerlingen op gebied van HB en aanmelding OT.
- Leerkracht met specifieke kennis / interessegebied HB
  - Kelly: Aanspreekpunt voor leerkrachten over vragen uit de praktijk (plan van aanpak), het onder de aandacht houden van het onderwerp op bouwvergaderingen, aanpassingen doorvoeren in Beleidsplan, jaarlijkse bestellingen verrijkend materiaal etc.
- ICT'er
  - Monique: Aanspreekpunt voor Acadin, nieuwe leerlingen toevoegen en het programma en de kennis hierover up-to-date houden.

Uitvoering - Communicatie

Richting leerlingen en ouders

De communicatie rondom de leerling loopt normaal gesproken via de groepsleerkracht. Het is belangrijk dat deze hoofdeverantwoordelijk blijft voor het proces van de leerling en dat deze niet zichzelf gepasseerd voelt. Dit stimuleert de leerkracht ook om verantwoordelijkheid te nemen. In principe worden de rapporten e.d. in de 10-minuten gesprekken besproken.

Richting leerkrachten

Vanuit de werkgroep HB loopt over het algemeen de communicatie via de teamvergaderingen en/of bouwvergaderingen. Daarnaast zijn er mappen beschikbaar in de school met dit document en de bijlages om de meeste antwoorden te vinden. Via deze route kunnen leerkrachten ook (praktijk)vragen stellen.

Uitvoering - Bijsturen

Specifiek let de werkgroep HB aan het begin van het jaar erop dat leerlingen weer gespot zijn in de nieuwe klas na dossieroverdracht. Wanneer er in latere jaren hoogbegaafde leerlingen "gevonden" worden dan wordt deze leerling doorgesproken met de leerkrachten van voorgaande jaren om uit te zoeken hoe deze leerling eerder opgemerkt had kunnen worden.

Met regelmaat reviewt de werkgroep HB alle klachten/suggesties om daarmee waar nodig bij te sturen. Waar mogelijk wordt de signaleringsprocedure aangepast om minder tijd te kosten en meer gebruik maken van de signaleringsvaardigheden van leerkrachten, IB'er en de werkgroep HB. Daarnaast selecteert de werkgroep HB mogelijkerwijs specifieke trainingen, trainers en materialen om het beleid en uitvoering te versterken.

Zorgen omtrent een leerling

Wanneer onvoldoende tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijsbehoeften van een leerling kunnen er zorgen ontstaan. Wanneer leerlingbespreking en/of consultatie niet meer voldoende is om de begeleiding te optimaliseren kan overwogen worden om de leerling aan te melden voor het Ondersteuningsteam (OT) van de school. Hiervoor wordt een zogenaamd Groeidocument ingevuld om alle gegevens en hulpvragen in overzicht te brengen. Zorgen en vragen kunnen betrekking hebben op een eventuele versnelling, of vervroegde doorstroming en/of onderpresteren. Bij het OT is een Orthopedagoog/ Psycholoog aanwezig die kan voorzien van deskundigheid. Indien wenselijk kan het OT de leden uitbreiden met een deskundige Hoogbegaafdheid die werkzaam is voor het Samenwerkingsverband en mee kan denken in de begeleiding aan deze specifieke groep kinderen. Wanneer de doelen binnenschools haalbaar is wordt een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd, al dan niet aangevuld met ondersteuningsmiddelen vanuit de Basisondersteuning. Wanneer de doelen niet binnenschools kunnen worden bereikt is een plaatsing bij de Plusklas nodig via een aanmelding bij de Ondersteunings Team scholenGroep (OTG). Wanneer de doelen voor een leerling niet binnen het regulier onderwijs haalbaar zijn kan over worden gegaan tot plaatsing op Eureka onderwijs. Hiervoor is een aanmelding en/of een consult bij de

Commissie Toeleiding Onderwijs (CTO) nodig. Voor zowel de plusklas als Eureka gelden specifieke toelatingscriteria (zie bijlage).

Bijlagen

- Lood lijsten,
- Uitwerking leerstijlen Betts&Neihart,
- Toelatingscriteria Plusklas en Eureka,
- Uitleg en scoring menstekening,
- Startformulier,
- Voorbeeld plan van aanpak.